Premiile Revistei Actualitatea Muzicală pe 2012

(Grigore Constantinescu – 7 iulie 2013)

Premiile Revistei Actualitatea Muzicală pentru ultimul an, acordate săptămâna trecută în Aula Palatului Cantacuzino, au inclus în lista celor omagiaţi, la loc de frunte, pe muzicologul Viorel Cosma. Recent, Maestrul Viorel Cosma a sărbătorit 90 de ani, vârstă venerabilă, la care cei ce reușesc să ajungă în bune condițiuni își caută seninul odihnei și pacea meditației. Nimic mai puțin potrivit cu acest performer de „cursă lungă" numit de discipolii săi Maestrul. Cred că peste numărul anilor, de fapt, ar fi putut să publice un volum în fiecare an al vieții sale de până acum, dacă nu cumva devansându-și vârsta.

Prima mea întâlnire cu chipeșul muzicolog, de prin anii '50, s-a desfășurat când mă pregăteam pentru intrarea la Conservator. Nu am uitat că atenția sa pentru mine a fost atunci trecătoare. Dar, știu acum că, era firesc, deoarece se afla la momentul în care, din multiplele direcții către care se îndreptase, realizându-și proiectele, începeau să se aleagă, să se contureze cele mai importante. Toate cuprinse într-unul singur: scrisul despre muzică. Pentru Viorel Cosma, aceasta a însemnat foarte mult, deoarece tentațiile condeierului răspundeau chemării criticului muzical, realizatorului de interviuri, documentaristului şi colecţionarului pasionat de documente (epistole, informaţii, mărturii, fotografii etc.), creatorului de reconstituiri biografice, monografice și istoriografice. Toate acestea la un loc, pentru un om stăpânit de demonul neodihnei, ar fi fost destul, dacă mai adăugăm și vocația profesorală universitară a Doctorului în Muzicologie.

Totuși, Viorel Cosma a optat, printre proiectele sale, pentru unul ce i-a dominat vreo trei decenii de viață – prima mare operă lexicografică românească, lexiconul **Muzicieni din România**, ale cărui volume reprezintă o apariție, cred, singulară în literatura mondială de gen, mai ales sub autoritatea unei singure semnături. Cu obiceiul celui împătimit, culege orice poate deveni informație și fișează orice află nou, în cărți și publicații. Oare nicio carte să nu fi fost lecturată din amuzament, fără acest gest al vânătorului de idei? Probabil că nu, pentru că nu are timp, deși poate intra în polemici, poate dezbate realități și presupuneri, irosindu-și o parte din energie și în relațiile cu colegii, cititorii, interpreții sau posibilii interlocutori de ocazie. O personalitate din galeria iluștrilor timpului, care-și pot permite luxul de a se deosebi de ceilalți, ceea ce i se întâmplă adesea. Nu a avut niciodată răgaz, presupun că nici nu obosește vreodată. La masa de lucru fișele, documentațiile așteaptă cu răbdare rândul pentru a intra în pagina de carte, iar prezența sa în sala de spectacol muzical sau concert este lesne remarcată.

Ce este impresionant la acest erou de roman care este Viorel Cosma, mi se pare a fi neliniștea cu care se implică în tot ce consideră că ar merita interesul. Viața sa, poate fi strânsă într-o pagină; repovestită în amănunt poate deveni însă o veritabilă epopee. Cine stie, poate o va scrie cel care le știe cel mai bine pe toate, adică... Viorel Cosma!